

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Badań Społecznych i Warunków Życia

Notatka informacyjna

WYNIKI BADAŃ GUS

Piłka siatkowa w badaniach statystycznych

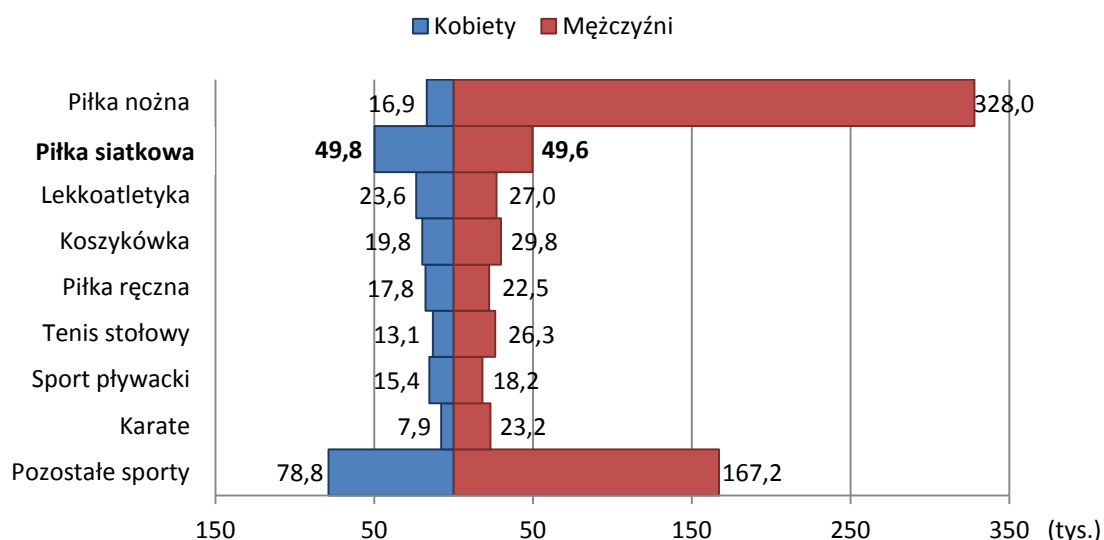
W 2012 r. reprezentacja Polski w piłce siatkowej po raz pierwszy w historii wygrała Ligę Światową i będzie reprezentowała Polskę na Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie. Niniejsza notatka jest oparta na wynikach badań statystycznych¹, realizowanych przez GUS i prezentuje dane na temat struktur organizacyjnych, sędziów, trenerów, infrastruktury i sukcesów polskiej siatkówki.

Osoby trenujące siatkówkę w klubach sportowych

Piłka siatkowa jest drugim po piłce nożnej, pod względem liczby ćwiczących, sportem w Polsce. Według badania klubów sportowych za 2010 r., siatkarze stanowili 10,6% z 934 822 wszystkich osób ćwiczących w klubach sportowych (łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi i klubami wyznaniowymi), w tym piłkę siatkową plażową uprawiało 2108 osób (2,1% ćwiczących siatkówkę).

Siatkówkę trenuje prawie tyle samo mężczyzn co kobiet (odpowiednio 49 605 mężczyzn i 49 830 kobiet). Piłka siatkowa jest najbardziej popularnym sportem kobiecym w Polsce (20,5% wszystkich kobiet ćwiczących), a wśród mężczyzn jest druga (7,2% wszystkich mężczyzn ćwiczących), po piłce nożnej.

Wykres 1. Struktura ćwiczących piłkę siatkową na tle innych sportów w klubach sportowych w 2010 r. (w tys.)

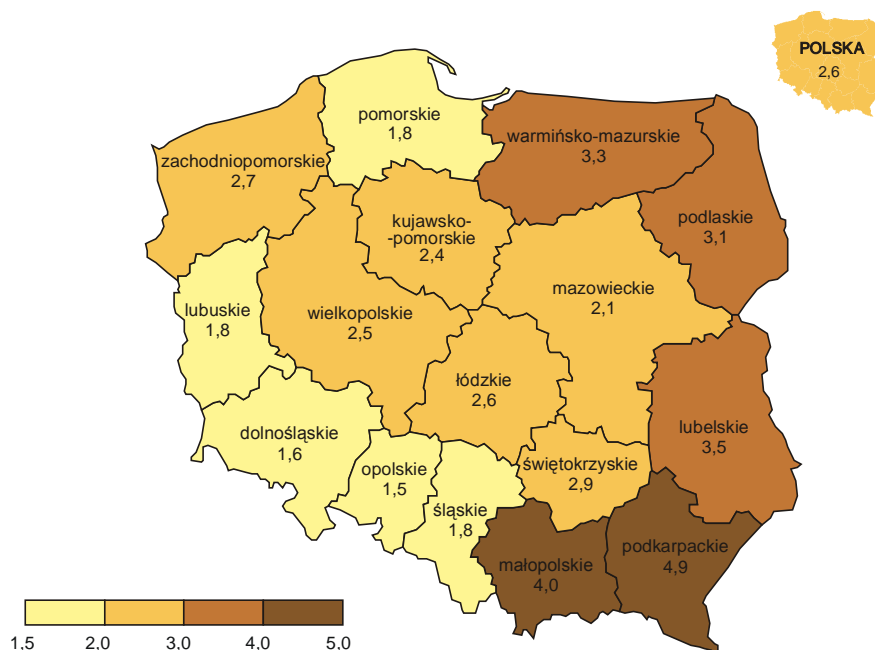

¹ Notatka prezentuje wyniki sprawozdawczości statystycznej klubów sportowych (formularz KFT-1), realizowanej co dwa lata (ostatnie za 2010 r.), polskich związków sportowych (formularz KFT-2) realizowanej corocznie oraz badania obiektów sportowych (formularze KFT-OB/a i KFT-OB/b), zrealizowanego po raz pierwszy za 2010 r. - kolejne edycje planowane co cztery lata, a także danych administracyjnych.

Wśród trenujących w klubach sportowych największy odsetek ćwiczących piłkę siatkową odnotowano w województwie świętokrzyskim (14,5%) i lubelskim (13,8%), natomiast najmniejszy w województwach opolskim (6,6%) oraz dolnośląskim i lubuskim (po 7,3%).

Najwyższym wskaźnikiem uprawiających siatkówkę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców mogły pochwalić się województwa podkarpackie (4,9) i małopolskie (4,0). Warto dostrzec także wysokie lokaty województw lubelskiego (3,5), warmińsko-mazurskiego (3,3) i podlaskiego (3,1) - położonych we wschodniej części Polski. Wskaźnik ten był najniższy w województwach opolskim (1,5) i dolnośląskim (1,6).

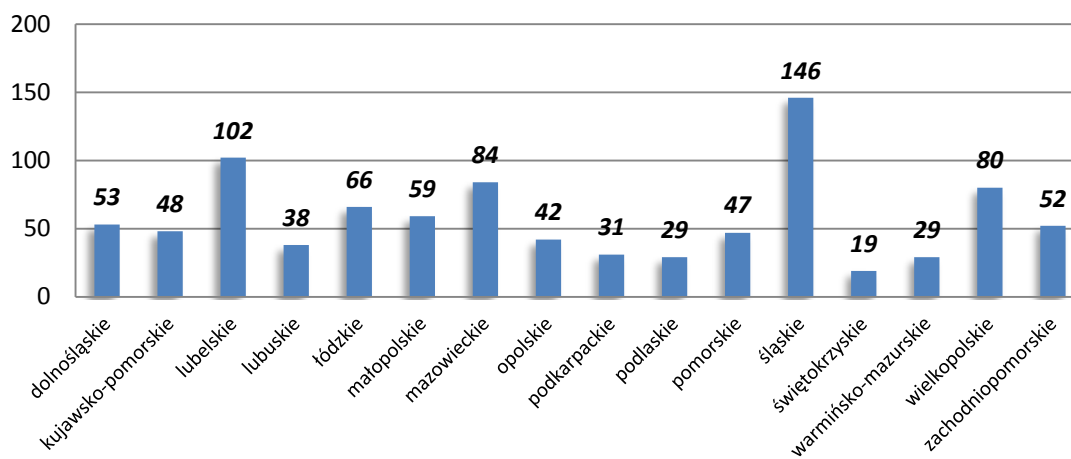
Wykres 2. Ćwiczący piłkę siatkową w klubach sportowych na 1000 mieszkańców według województw w 2010 r.

Sekcje

W 2011 r. liczba sekcji siatkarskich wykazanych w badaniu polskich związków sportowych przez Polski Związek Piłki Siatkowej (PZPS) wyniosła 925 (w tym 246 sekcji piłki siatkowej plażowej), co stanowiło 5% wszystkich sekcji w polskich związkach sportowych. Od roku 2005, ich liczba wzrosła o 13,5%.

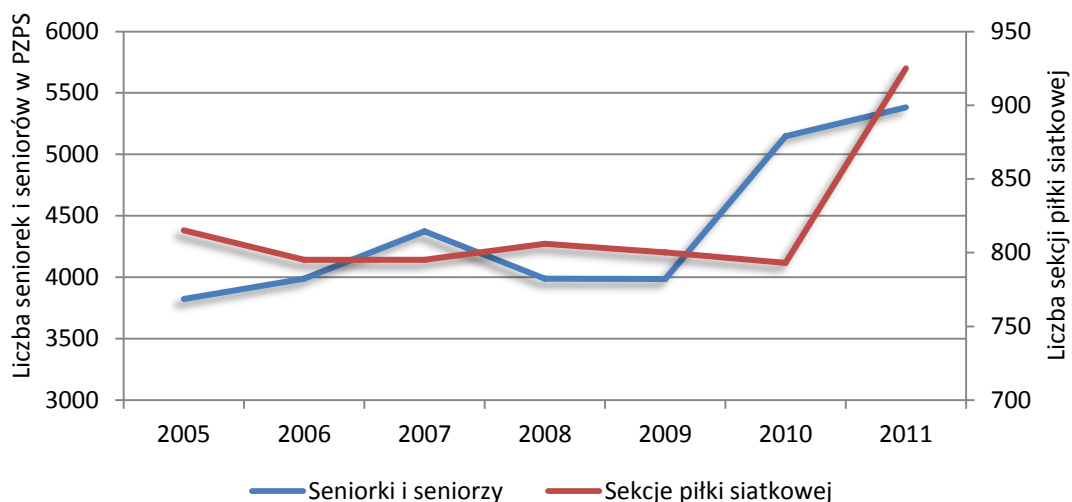
Wykres 3. Sekcje piłki siatkowej wykazane przez PZPS w badaniu KFT-2 w 2011r. w układzie wojewódzkim

Wzrost popularności: seniorzy, juniorzy, sekcje

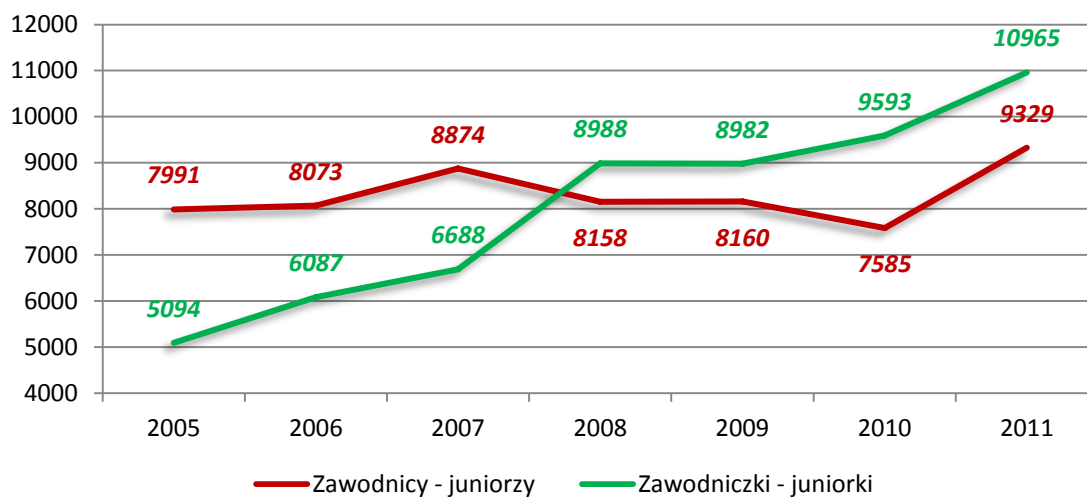
Siatkówka jest sportem o rosnącej popularności. W sporcie seniorskim w latach 2005 - 2011 r., o ponad 63% wzrosła liczba zawodników wykazywanych przez PZPS w badaniu polskich związków sportowych. Liczba zawodniczek wzrosła w tym okresie o 6,5%.

Wykres 4. Dynamika wzrostu liczb zawodników (w kategoriach seniorskich) i sekcji siatkarskich w latach 2005-2011

Duży wzrost zainteresowania zajęciami z piłki siatkowej odnotowano także wśród młodzieży. Porównując dane PZPS z lat 2011 i 2005 odnotować należy zmianę liczby junierek i juniorów (liczonych łącznie z kategoriami juniorów młodszych, młodzików i dzieci) wykazywanych przez związek, aż o 55,1%. Bardzo dynamicznie rozwija się siatkówka wśród junierek. W 2011 w stosunku do 2005 r. ich liczba wzrosła o ponad 115%, i od 2008 r. przewyższa liczbę ćwiczących juniorów. W poszczególnych latach dane odnoszące się do liczby juniorów podawanych przez PZPS wykazały wahania - wzrost w latach 2005-2007, potem przez kolejne 3 lata przeważała tendencja spadkowa, natomiast w ostatnim badanym roku odnotowano wyraźny wzrost o 23%.

Wykres 5. Zawodnicy – juniorzy zarejestrowani w PZPS w latach 2005-2011

Kadra narodowa, sędziowie, trenerzy i instruktorzy

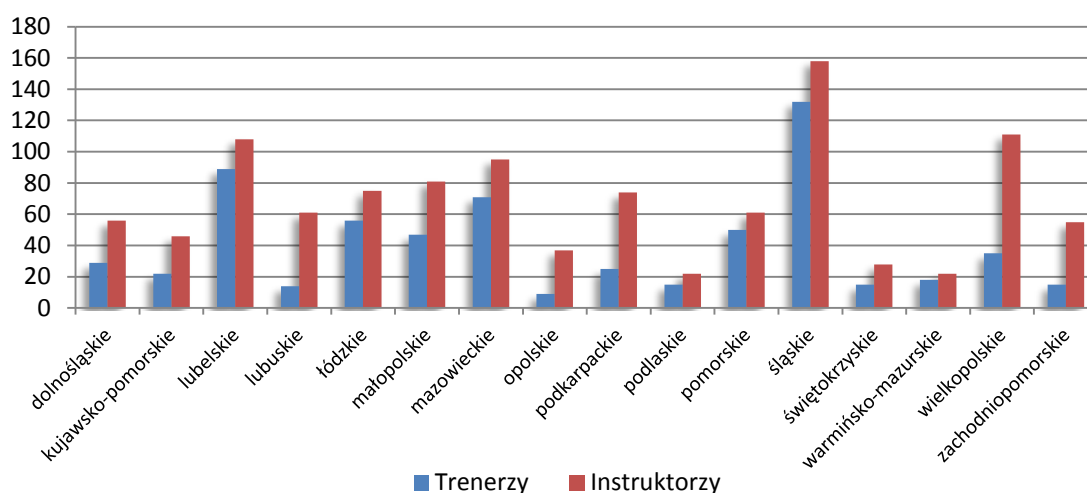
Według danych PZPS w 2011 r. selekcjonerzy wytypowali 198 członków kadry narodowej. Powołania do reprezentacji seniorskich otrzymało 24 mężczyzn i 23 kobiety. Do kadr juniorskich powołano 70 juniorów i 81 junierek.

W 2011 r. licencje sędziowskie Polskiego Związku Piłki Siatkowej posiadało 1871 osób (w tym 420 licencji dla siatkówki plażowej), z czego 14 sędziów legitymowało się klasą międzynarodową. Najwięcej sędziów piłki siatkowej było w województwach śląskim (307 osób, co stanowiło 16,4% wszystkich arbitrów siatkarskich) oraz wielkopolskim (216 osób, 11,5%).

Uprawnienia szkoleniowe posiadały 1732 osoby (6,5% wszystkich osób zarejestrowanych w związkach sportowych z uprawnieniami szkoleniowymi), w tym: trenerskie - 642 (4,4% wszystkich trenerów zarejestrowanych w związkach sportowych), instruktorskie - 1090 (9% wszystkich instruktorów zarejestrowanych w związkach sportowych). Najwięcej osób zajmujących się szkoleniem było w woj. śląskim - 16,7% i lubelskim - 11,4%, najmniej w woj. podlaskim (2,1% wszystkich posiadających uprawnienia).

W 2011 r. w polskich i okręgowych związkach sportowych łącznie przeprowadzono 808 kursów kwalifikacyjnych, specjalistycznych i ogólnych dla sędziów oraz kadry szkoleniowej, z czego zagadnieniom z zakresu piłki siatkowej poświęcono 94 szkolenia (11,6%). W zorganizowanych kursach o tematyce siatkarskiej wzięło udział 2879 osób, co stanowiło 10,2% wszystkich uczestniczących w kursach. W szkoleniach siatkarskich na szczeblu ogólnokrajowym uczestniczyło 705 sędziów i szkoleniowców (24,5%).

Wykres 6. Trenerzy i instruktorzy piłki siatkowej w Polsce w 2011 r.

Infrastruktura

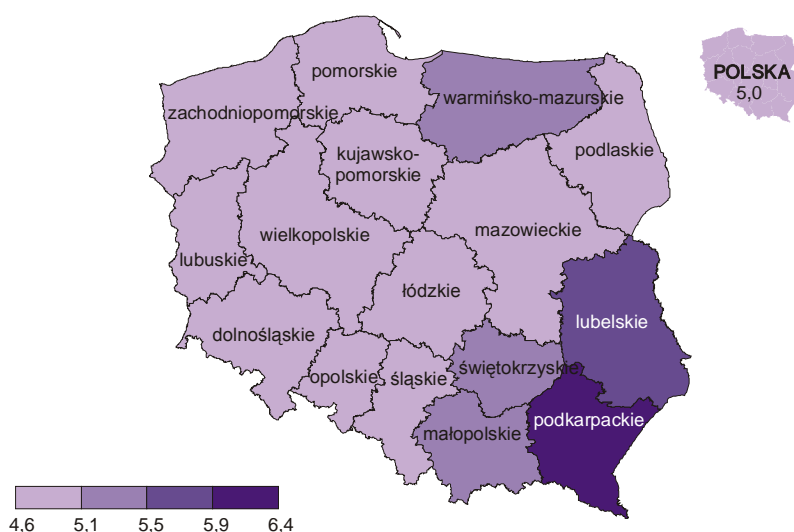
Analiza wyników badania obiektów sportowych (niebędących obiektami przyszkolnymi) wykazała, że w 2010 r. w Polsce ćwiczący piłkę siatkową mieli do dyspozycji 461 hal sportowych

wielofunkcyjnych (o wymiarach 44x22 m i większych). Jedynie 14 z nich dysponowało widownią z liczbą miejsc powyżej 3 tys. Pozostałych hal sportowych i sal gimnastycznych było 1420.

Według stanu w dniu 30 września 2010 r. - jako obiekty przyszkolne - funkcjonowały 17 063 hale i sale sportowe, co stanowiło aż 90% wszystkich hal sportowych i sal gimnastycznych w Polsce.

Uwzględniając wszystkie hale sportowe i sale gimnastyczne na 10 tys. mieszkańców przypadało w Polsce średnio 5 obiektów tego typu. Najwyższym wskaźnikiem mogły pochwalić się województwa podkarpackie (6,4) i lubelskie (5,6). Najniższy wskaźnik odnotowano w województwach wielkopolskim i zachodniopomorskim (4,6).

Wykres 7. Hale sportowe i sale gimnastyczne a na 10000 mieszkańców według województw w 2010 r.

^a Łącznie z przyszkolnymi halami i salami gimnastycznymi.

W 2010 r. sportowcy mogli ćwiczyć na 784 boiskach przeznaczonych do gry w piłkę siatkową oraz na 2193 boiskach uniwersalnych wielozadaniowych. Przy szkołach funkcjonowały 9803 boiska do piłki siatkowej (łącznie z boiskami do piłki siatkowej plażowej), co stanowiło 76,6% tych obiektów.

Na 10 tys. mieszkańców w Polsce przypadało 3,3 boiska. Najwyższy wskaźnik odnotowano w województwach lubelskim (4,7) i podkarpackim (4,6), najniższy natomiast w województwach łódzkim i śląskim (2,6).

Sukcesy polskich drużyn narodowych

Pod względem dorobku medalowego w najważniejszych imprezach sportowych ostatnie dziesięciolecie (lata 2002-2011) było bardzo owocne dla polskich reprezentacji siatkarskich. Na zawodach rangi Mistrzostw Świata i Mistrzostw Europy w piłce siatkowej (razem z piłką siatkową plażową), łącznie w kategoriach seniorskich i juniorskich, nasi reprezentanci zdobyli 59 medali, z czego 25 złotych, 14 srebrnych i 20 brązowych.

Reprezentacja Polski mężczyzn w piłce siatkowej uczestniczyła w turniejach olimpijskich w Atenach (2004 r.) i Pekinie (2008 r.), plasując się w obu turniejach na 5 miejscu (ex aequo 5-8). Reprezentacja kobieca zagrała na Igrzyskach w Pekinie zajmując 9 miejsce (ex aequo 9-10). Siatkarze wywalczyli w 2006 r. tytuł wicemistrzów świata, a w 2009 r. zostali mistrzami Europy. Dwa lata później

w tych zawodach wywalczyli brązowy medal oraz zajęli drugie miejsce w klasyfikacji końcowej Pucharu Świata, a także trzecie miejsce w Lidze Światowej. Reprezentacja kobieca zdobywała dwukrotnie tytuł mistrzyń Europy (2003 r. i 2005 r.). W 2009 r. siatkarki zakończyły mistrzostwa Europy na 3 miejscu.

Rok 2012 przynosi kolejne sukcesy polskich siatkarzy i siatkarek. Reprezentanci Polski po raz pierwszy w historii wygrali Ligę Światową, a w siatkówce plażowej juniorzy zdobyli złoty i srebrny medal mistrzostw świata oraz srebro w mistrzostwach Europy, natomiast juniorki wywalczyły srebrny medal mistrzostw świata, oraz złoty w mistrzostwach Europy.

Notatkę opracowano w Wydziale Statystyki Turystyki i Sportu GUS oraz Ośrodku Statystyki Sportu i Turystyki US w Rzeszowie. Tel. (22) 449 4002.